

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.481/2008/6. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Szabó Tamás ügyvéd (4025 Debrecen, Vásáry u. 7.) által képviselt I.rendű felperes neve, címe I. r. és II.rendű felperes neve, címe II. r. felpereseknek - a Dr. Udvardy Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Udvardy Zsuzsanna ügyvéd, 4033 Debrecen, Melotai Nyilas u. 7.) által képviselt **alperes neve, címe** alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 4.P.21.288/2007/14. sorszámú ítélete ellen az alperes részéről 15. sorszám és Pf. 3. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az I. r. felperesnek 20 000 (Húszezer) forint, a II. r. felperesnek 25 000 (Huszonötezer) forint másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

Az I. és II. r. felperesek 2004. április 4-én az forgalmi rendszámú személygépkocsi hátsó ülésén utazóként közlekedési balesetet szenvedtek. A baleset oka az volt, hogy a gépjármű vezetője közepes fokú alkoholos befolyásoltság állapotában vezette a gépkocsit és áthaladt a menetiránya szerinti bal oldali forgalmi sávon, majd az útpadkán és egy 5 méter szélességű árkon, végül egymás után két fának ütközött. A baleset következtében az I. r. felperes az ágyéki III. csigolya kompressziós törését, a jobb oldali VI-XI. bordák törését, a fejtájék horzsolását, mindkét oldali könyök zúzódását, a jobb kéz többszörös felszínes vágott sérülését szenvedte el. Csigolyatörése maradandó károsodás hátrahagyásával gyógyult, ez a gerinc statikájának megváltozásában, terhelhetőségének csökkenésében, az ágyéki gerinc mérsékelt mozgás-korlátozottságában nyilvánul meg. A balesettel okozati összefüggésben 30 %-os munkaképesség-csökkenése keletkezett.

A II. r. felperes a baleset során a bal oldali arccsont nyílt törését, a halántéktáj vágott sebzését, a jobb kéz többszörös vágott sebzését, a bal váll zúzódását, a jobb lábszár hámhorzsolását szenvedte el. A bal oldali felső ajak mozgása a sérülés következtében az ellenoldalitól kissé elmarad, ez okból arca aszimmetrikus. A bal szemrés az ellenoldalínál keskenyebb, a bal külső szemzugtól 2 cm-re hátrafelé 7 cm hosszúságú halvány szürkés-fehér hegvonal látható, a bal szájzugból felfelé egy enyhén S-alakú 4 cm hosszú szürkés-fehér hegvonal maradt vissza. Ezek az elváltozások munkaképesség-csökkenést nem eredményeztek, azonban a II. r. felperes pszichiátriai kezelés alatt állt a sérülés következtében.

A baleset bekövetkezését megelőzően a felperesek és a gépjármű vezetője közösen szórakoztak, alkoholt fogyasztottak, a felperesek tudomással bírtak arról, hogy a gépjármű vezetője alkoholos befolyásoltság alatt vezeti a gépjárművet. Az I. r. felperes biztonsági öve nem volt bekapcsolva, a II. r. felperes biztonsági öve bekötött állapotú volt.

A gépjármű vezetőjét a ... Városi Bíróság/9. sorszám alatti ítéletével bűnösnek mondta ki súlyos testi sértést okozó ittas járművezetés bűntettében, ezért 6 havi börtön főbüntetésre és 2 évi közúti járművezetéstől eltiltás mellékbüntetésre ítélte. A börtönbüntetés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette.

Az I. r. felperes keresetében kártérítés címén 3 000 000 forint, a II. r. felperes 6 000 000 forint és annak 2004. április 4-től járó kamata, valamint perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

Az alperes az elsőfokú eljárásban a kereset jogalapját nem vitatta, 2007. február 16-án az I. r. felperes részére 900 000 forint, a II. r. felperes részére 1 600 000 forint nem vagyoni kártérítést kifizetett. Álláspontja az volt, hogy az általa teljesített összeg alkalmas a felpereseket ért kár kompenzálására, hivatkozott arra, hogy a nem vagyoni kártérítés összege meghatározásánál értékelendő az, hogy a felperesek tudomással bírtak a gépjárművezető ittaságáról, továbbá az övet sem csatolták be. Szakértői bizonyítást indítványozott a II. r. alperes övhasználatára vonatkozásában.

Az elsőfokú bíróság bizonyítási eljárás lefolytatását követően ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt az I. r. felperesnek 1 100 000 forint, a II. r. felperesnek 1 800 000 forint nem vagyoni kártérítést, ezt meghaladóan a felperesek keresetét elutasította. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt az I. r. felperesnek 40 000 forint, a II. r. felperesnek 60 000 forint perköltséget, az államnak külön felhívásra 52 740 forint előlegzett költséget, továbbá 174 000 forint kereseti illetéket. Határozatának indokolásában megállapította, hogy az alperes kártérítési felelősségének a jogalapja a Ptk. 345. §-a alapján, fizetési kötelezettsége a 171/2000. (X. 13.) Korm. rendelet 7. §-a alapján áll fenn. A beszerzett orvosszakértői véleményre alapítottnan kifejtette, hogy az I. r. felperes részére az alperes által a pert megelőzően teljesített 900 000 forinton felül további 1 100 000 forint az az összeg, amely az elszenvedett hátrány kiküszöböléséhez szükséges, figyelemmel arra a tényre, hogy a baleset óta több, mint 3 év telt el, az I. r. felperes munkaképesség-csökkenésének mértéke 30 %-os, továbbá a biztonsági övet nem kötötte be, illetve annak tudatában ült be a gépkocsiba, hogy annak

vezetője ittas állapotú. A II. r. felperes vonatkozásában az alperes által teljesített 1 600 000 forint összegén felül további 1 800 000 forint nem vagyoni kártérítést talált arányban állónak az őt ért hátrány kompenzálására, az összeg meghatározásánál figyelemmel volt arra, hogy II. r. felperes a baleset bekövetkezésekor 31 éves volt, arca aszimmetrikussá vált, mely napi pszichés problémát jelent a számára, továbbá a II. r. felperes is tisztában volt azzal, hogy a gépkocsi vezetője ittas állapotú. A nyomozati iratanyagból megállapította, hogy II. r. felperesnek a baleset bekövetkezésekor a biztonsági öve be volt csatolva. Mellőzte a kamatfizetésre történő kötelezését az alperesnek, mert az elbírálás idején érvényesülő értékviszonyok alapján állapította meg a nem vagyoni kártérítés összegét.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben annak részbeni megváltoztatásával - az elsőfokú eljárásban indítványozott szakértői bizonyítás lefolytatását követően - a felperesek keresetének az elutasítását, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalásra és újabb határozat hozatalára történő utasítását kérte a bizonyítási eljárás hiányosságai miatt. Arra hivatkozott, hogy egy szakértői vélemény megállapításai lényeges kihatással lehetnek a felperesek oldaláról megnyilvánuló károsulti közrehatás súlyának és ezáltal az alperes kártérítési kötelezettsége nagysága meghatározásánál. Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság nem értékelte kellő súllyal az ittasságot, illetve a biztonsági öv bekapcsolásának a hiányát. Hivatkozott arra, hogy II. r. felperes biztonsági öve bekapcsolására kizárólag saját és I. r. felperes nyilatkozata állt rendelkezésre. Kiemelte, hogy I. és II. r. felperesek olyan személy által vezetett gépkocsiba ültek be utasként, akivel a balesetet megelőzően együtt italoztak, a gépjárművezető ittassága 1,91-1,98 ezrelék alkohol-koncentráció volt, amit már egy hétköznapi embernek is észlelnie kell, de a felpereseknek erről empíriái is voltak. Kiemelte, hogy a felperesek kereseti követelésükhöz képest nagyobb részben pervesztesek lettek, ezért az elsőfokú bíróság perköltség fizetésére kötelező ítéleti rendelkezése is téves.

Az I. és II. r. felperesek ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet helyes indokai szerinti helybenhagyását kérték. Előadták, hogy az ittasság és a biztonsági öv kérdésében a tényállás tisztázott, további szakértői bizonyításra nincs szükség. A kármegosztást a nem vagyoni kártérítés intézménye nem ismeri, kétségtelen, hogy az ilyen jellegű magatartásokat értékelni lehet az összezszerűség meghatározásánál, ezt az elsőfokú bíróság meg is tette és a bírói gyakorlat ismeretében nem magas összegű kártérítést állapított meg.

Az ítélet tábla a fellebbezést a Pp. 256/A. § (1) bekezdésének f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Az ítélet tábla a keresetet a fellebbezésben nem kifogásolt mértékben elutasító elsőfokú ítéleti rendelkezést a Pp. 253. §-ának (3) bekezdésére figyelemmel fellebbezés hiányában nem érintette, a kereset teljes egészében történő elutasítása iránt előterjesztett alperesi fellebbezést a következők szerint nem találta alaposnak:

Mindenekelőtt arra mutat rá az ítélet tábla, hogy az ítéleti megállapítással szemben az alperes teljesítése nem a peres eljárást megelőzően történt, hanem az elsőfokú eljárás

során. A felperesek a keresetet 2006. június 7-én terjesztették elő, az alperes 2007. február 16-án fizetett az I. r. felperesnek 900 000 forint, a II. r. felperesnek 1 600 000 forint nem vagyoni kártérítést.

Az elsőfokú bíróság az ítéleti döntéshez szükséges mértékben a tényállást feltárta, az abból levont jogi következtetése is helyes. Helyesen állapította meg azt az elsőfokú bíróság, hogy a felperesek nem az elvárható helyes magatartást tanúsították akkor, amikor olyan személy által vezetett gépjárműbe ültek be, aki ittas állapotban volt. Ezen a tényen nem változtat az sem, hogy a felperesek már a gépjárműben ültek, amikor az ittas állapotú B. I. beült a gépkocsiba és azt vezette. Lehetőségük lett volna még a balesetet megelőzően - amikor útközben megálltak (nyomozati iratok) - a gépkocsiba nem visszaülni. (BH. 1997. 183.)

Helyesen értékelte a II. r. felperes esetében a rendelkezésre álló bizonyítékokat úgy, hogy a biztonsági öv be volt kapcsolva. Erre vonatkozóan I. r. felperes a baleset bekövetkezése után rövid idővel, jóval a polgári eljárás kezdeményezését megelőzően már nyilatkozott. Ugyanakkor nincs is nagy jelentősége az alperesi hivatkozásnak, mert az 58/2007. (III. 31.) Korm. rendelet csak 2007. április 1-i hatállyal módosította a KRESZ biztonsági öv használatára vonatkozó rendelkezését akként, hogy a KRESZ 48. § (4) bekezdésének új rendelkezése az öv használatát az utasok kötelezettségévé tette. Ezt megelőzően azonban - a perbeli esetben ez alkalmazandó - a KRESZ 48. § (5) bekezdésének rendelkezése szerint olyan gépkocsival, amelynek meghatározott üléseit biztonsági övvel kell felszerelni, továbbá olyan gépkocsival, amelynek hátsó üléseit biztonsági övvel szerelték fel, csak abban az esetben szabad közlekedni, ha a biztonsági övvel felszerelt ülésen utazó személy becsatolt biztonsági övvel van rögzítve. Ez a rendelkezés a gépkocsi vezetője számára tartalmaz előírást, e jogi kötelezettség pedig azt jelentette a számára, hogy - az adott esetben - figyelmeztetnie kellett volna az utasát, sőt valójában el sem indulhatott volna addig, ameddig I. r. felperes biztonsági öve nem volt becsatolva.

Az tény, hogy I. r. felperes a gépkocsi utasaként nem használta a biztonsági övet, ezért büntetőjogilag a gépkocsi vezetője felel, polgári jogi szempontból pedig az alperesnek, mint a gépkocsi felelősségbiztosítójának kell helytállnia a bekövetkezett károkért. Ugyanakkor rögzítendő, hogy a gépkocsi vezetőjének figyelmeztetésétől függetlenül az I. r. felperestől elvárható magatartás lett volna a biztonsági öv becsatolása, azonban az alperes e körben is nagyobb mértékben felelős; a biztosítottjának mulasztása ugyanis az ő terhére esik. (BH. 2008. 61.)

Az elsőfokú bíróság részletezte a szakértői véleményekben rögzített, az I. és II. r. felpereseket ért fizikai és pszichikai sérüléseket, kellő súllyal értékelte a felperesek magatartását, a megállapított nem vagyoni kártérítés összegével is egyetért az ítéletábla.

Az elsőfokú eljárásban fizetendő perköltség összegének a meghatározása is helyes volt azzal, hogy a Pp. 81. § (2) bekezdése alapján, ha a per kártérítésre irányul vagy egyéb olyan követelés iránt folyik, amelynek összegszerű megállapítása bírói mérlegeléstől függ, az ellenfelet akkor is kötelezni lehet a terhére megállapított marasztalási összegnek megfelelő perköltség megfizetésére, ha a bíróság a követelt összegnél kevesebbet ítélt ugyan meg, de az nem tekinthető nyilvánvalóan túlzottnak.

A fellebbezés szükségeltette kiegészítéssel az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helyben hagyta.

A sikertelenül fellebbező alperes a Pp. 78. § (1) bekezdésére figyelemmel - a Pp. 217. § (1) bekezdése szerinti teljesítési határidővel - köteles az I. és II. r. felperesek javára másodfokú per költséget megfizetni, melynek összege meghatározásánál az ítélet tábla figyelemmel volt a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontjára és az (5) bekezdésben foglaltakra.

A feleket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés h) pontja alapján tárgyi költségmentesség kedvezménye illette meg, a (4) bekezdés szerint a sikertelenül fellebbező alperest kötelezte az ítélet tábla a le nem rótt fellebbezési illeték megfizetésére.

D e b r e c e n, 2009. április 9. napján

Dr. Urhegyi Béla sk. a tanács elnöke, Dr. Csikiné dr. Gyuranecz Márta sk. előadó bíró,
Szilágyiné dr. Karsai Andrea sk. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -